

СВОБОДА

LIBERTY

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУССКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУССКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА“

РѢКЪ VII.

Мт. Кармель, Па. Четвергъ 29-го Юнія 1899.

Число 26.

Календарь.

Юнѣ	29	Ч.	Пр. Ев. Мануала
	30	П.	Деспотія
	1	С.	Юдѣя
2	В.	2. Методія пат.	
3	П.	Юліана	
4	В.	Евсевія, Зинова	
5	С.	Авраамъ, Карѣла	

Змѣстъ.

Вѣдъ Редакціи. — Конвенція урядниківъ „Р. Н. Союза“. — Пята головна конвенція „Соединенія“. — Американскіи новинки. — Вѣсти изъ старого краю. — Новинки. — Справы церкви. — Скрипка почтѣва. — Фейлетонъ: Цѣпки и пожиточныя вѣдомости про Америку и другія части свѣта. — Де-що цѣкаваго. — Оголошеня.

УВАГА.

Хотѣи прѣступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячне до касіера:

Мг. Kond. Kotanczyk

Box 127

SHAMOKIN, PA.

И увѣдомлять секретара подъ адресою:

Rev. Antony Bonczewsky

10 May Str.

ANSONIA, Conn.

ВѢДЪ РЕДАКЦІИ

Еще разъ пригадуемо читателямъ „Свободы“, щобъ чимъ скорше надѣлали намъ грошѣ за перепечатаніи числа часописи. Адже жъ то не богато, бо лишъ 2 дол. рѣчно.

На другій сторонѣ, въ першій шпальтѣ, знайдете списекъ книжочокъ, якъ продае наша редакція.

Пошѣть на адресу:

„Svoboda“

P. O. Box 13

Mt. Carmel, Pa.

Конвенція урядниківъ „Р. Н. Союза.“

Мѣсяць:	ДОХОДЫ		РОЗХОДЫ	
	1897—8	1898—9	1897—8	1898—9
Червень	418.25	558.08	1135.51	526.04
Лягень	440.20	666.30	554.75	590.00
Серпень	491.50	648.42	50.00	573.50
Вересень	450.95	639.87	365.73	623.38
Жозтень	531.55	770.17	69.65	950.00
Падоліст	424.40	731.12	61.45	100.00
Грудень	652.55	829.30	53.70	832.31
Сѣчень	674.95	930.08	95.35	1013.50
Лютый	462.40	788.03	850.00	188.87
Марець	642.40	839.26	71.89	111.58
Цвѣтень	362.25	912.95	300.00	997.85
Май	914.25	926.56	77.98	1534.60
Разомъ:	\$6429.65	9240.14	3686.01	8041.63

Чистый доходъ въ р. 1898—9 \$1198.51

Переносъ зъ р. 1897—8 \$688.57

Готѣвка въ касѣ зъ 31. мая 1899 \$6887.08

Доходъ за р. 1898—9 [\$9240.14] повставъ: зъ вступного, мѣсячного, за вѣдзники и грамоты. Иншыхъ доходѣвъ „Р. Н. Союзъ“ не мавъ въ томъ роцѣ.

Розходы такі:

1) Посмертне	—	—	—	\$5483.50
2) Запомога	—	—	—	750.00
3) „Свобода“	—	—	—	600.00
4) Конвенція	—	—	—	465.91
5) Статути, вѣдзники, леджеры, деклараци и инши друки	—	—	—	467.98
6) Платня гол. секретареву	—	—	—	200.00
7) Выдатки канцелярійной секретаря	—	—	—	41.23
8) „ „ „ касіера	—	—	—	28.66
9) Зарекордоване бондѣвъ и моргича	—	—	—	4.35
Сума	—	—	—	\$8641.63

Посмертне выплачено: 6 dorosлымъ членамъ и двоимъ дѣтямъ, членамъ „Р. Н. С.“ и 8 посмертныхъ запомогъ тымъ, котры належали до „Р. Н. С.“, а мужѣ ихъ або жены померли.

Запомоги, котры вѣдтагуютъ ся вѣдъ посмертного, выплачено двоимъ калѣкамъ, одному въ домѣ зъумашедшихъ (половину посмертнои раты) и тромъ для поратованя здоровля.

Остае до выплаты два посмертныя въ цѣлости и поем. запомоги за три жены.

Посля секретарского и касіерского справозданя поручено контрольной комисіи провѣрити рахунки, котры знайшла въ касѣ \$50 больше якъ было записане въ книжкахъ секретаря. Щобъ не галти дармо часу, урядники поручили о. Арданови, Ю. Хлякови, А. Шлянтѣ и Т. Вахнѣ провѣрити книжки а переходячи позикю за позиціе вынайти похибку, котра мабутъ вкрасясь при передачи книжочк новымъ урядникамъ. Выжъ згаданіи урядники мають до 1. юліа оглосити въ „Свободѣ“ звѣдки взялось въ касѣ больше 50 долларѣвъ.

Конвенція урядниківъ „Р. Н. Союза“ ухвалила ще слѣдуючы установы:

1) Агенты, шо выключно занимати ся будуть притяганемъ до „Р. Н. Союза“ дѣтей и збиранемъ за нихъ мѣсячного, мають доставати на выдатки по 5 центѣвъ вѣдъ долара.

2) Хто въ протягу 90 днѣвъ, вѣдъ оголошеня сего розпорядженя, не заплатитъ за выдатки головной конвенціи (25 цнт. вѣдъ члена) и за грамоты, того вычеркнутъ зъ „Р. Н. Союза.“

3) На головной конвенціи уряджено пожичати до половины грошей зъ желѣзного фснду на першій „моргичъ“ властвителямъ домѣвъ, теперъ же здержуесь пожичку ажъ до дального розпорядженя головной конвенціи.

4) Поручено головному касіеру держати банковыи книжки окремо выставленіи на а) фондъ желѣзный б) фондъ резервовый и в) депозиты. Фондъ желѣзный и депозиты дати на процентъ до банку.

5) Ухвалено членамъ „Р. Н. Союза“ Андрѣви Шейкови, шо перебувае въ краю хорый, выплатити \$50 подъ тымъ условіемъ, шо зрече ся всякоп претенсіи до товариства; а Андрѣви Грационъ зъ Лансфордъ, Па. калѣцѣ на ногу, выплачено 50 дол. запомоги.

6) Првгадуеь мѣсяцевымъ секретарямъ, щобъ велику вагу клали на деклараци новоприступаючихъ членѣвъ, бо на случай фалшивого поданя лѣтъ вступяючого тойже тратитъ всякы права до „Р. Н. Союза.“

Нарады урядниківъ „Р. Н. Союза“, котрымъ прислуховалось чимало людей зъ Лансфордъ, Па. тревали до години семѣдъ вечеромъ, выначались спокоемъ, и горячимъ заинтересованемъ ся справамы нашего товариства, бо каждый забравъ по колька разѣвъ голосъ при дискусіи. Присутныи на конвенціи урядники „Р. Н. Союза“ були слѣдуючы:

- 1) Юрій Хлякъ, прѣдѣлатель зъ Олифантъ, Па.
- 2) О. А. Бончевскій, секретаръ зъ Ансонія, Конн.
- 3) К. Котанчикъ, касіеръ зъ Шамокінъ, Па.
- 4) Ив. Добовицъ, мѣтопрѣдѣл. зъ Лансфордъ, Па.
- 5) Довисъ Пирчъ, заст. секрет. зъ Олифантъ, Па.

ВЫДѢЛОВЫ:

- 6) А. Шлянта, зъ Мейфилдъ, Па.
- 7) Т. Вахна, „ „ „
- 8) А. Онуцакъ, зъ Шенандоа, Па.
- 9) О. Ст. Макарь, зъ Мт. Кармель, Па.
- 10) О. М. Подгорецкій, зъ Джерзи Сити, Нью Дж.

КОНТРОЛЬНА КОМИСИЯ:

- 11) О. Ив. Арданъ, зъ Олифантъ, Па.
- 12) К. Кирчѣвъ, зъ Джерзи Сити, Нью Дж.
- 13) О. Коваль, зъ Шенандоа, Па.

Вечеромъ, послѣ конвенційныхъ нарады урядниковъ, зѣбралось богато гостей, такъ своихъ якъ и чужихъ, до просторон салѣ въ Opera House, де о. А. Бончевскій говоривъ про положеня: рускихъ работниковъ и ихъ лучность, а о. Ст. Макарь бесѣдувавъ про вагу чггана часописей та книжочк, про засноване рускихъ школъ та про фондъ для рускихъ школярѣвъ.

По тыхъ промовахъ о. Ив. Арданъ пояснялъ образки, якы показували магичною лампою на занавѣсѣ театральнѣй. Годитъ ся ту згадати деклямацію „Довбоша“ К. Кирчова зъ Джерзи Сити, Н. Дж., котра вѣддана була справдѣ по майстерски.

По той духовѣй поживѣ зѣбраныи гости удались коло 12 години до долѣшпной салѣ, де при звукахъ музыки забавлялись прилично ажъ до рана.

Конвенція урядниківъ „Р. Н. Союза“ въ Лансфордѣ, Па. выпала подъ каждымъ взглядомъ удачно. Мѣжъ тамошними мѣцевыми людьми видко велике заинтересоване ся рускими справамы, бо по правдѣ приладили все для конвенціи, шо лишъ было потреба, а се принесло имъ славу и честь не лишъ у своихъ, але и у чужихъ. Завдяки старанямъ молодого, интелігентного священника о. Кешеляка, Ив. Добовица, Л. Монѣты и другихъ щирыхъ патриѣтовъ руска громада въ Лансфордѣ, Па. чимъ разъ больше стае на ноги.

Згадати ту ще належатъ, шо о. А. Бончевскій передалъ часть своен секретарской пенсіи (50 дол.) о. Ст. Макарови зъ Мт. Кармель на выдавничтво просвѣтныхъ книжочокъ, за шо складаеь ему на ось томъ мѣсци сердечна подяка.

Пята головна конвенція „Соединенія“

вѣдбулась въ Cleveland, Ohio, для 30 и 31 мая и 1. и 2. юнія сего року.

Делегатѣвъ зѣйшлоь около 90, зъ тыхъ дуже мале число, бо лишъ 14 было священниковъ; кромѣ того бувъ урядъ головной, редакторъ „А. Р. Вѣстника“ и оденъ священникъ неделсгать.

Першого дня, шо бувъ назначеный на конвенцію, вѣдбулось богослужене въ мѣсцевѣй церкви, почѣмъ слѣдувавъ обѣдъ, до кстрого засѣло 150 особѣ и балъ. Подчасъ обѣду говорили прѣдѣлатель мѣсцевоего комитету п. Смигъ, був. гол. прѣдѣлатель „Соединенія“, о. К. Лаврининъ, п. Жатковичъ и др.

Властива конвенція розпочалась доперва другого дня т. с. 31. мая о 9-ой г. рано. Прѣдѣлательмъ на часть зборѣвъ оставъ п. Смигъ, секретарамы о. П. Дзубай и п. Мих. Дзюрникъ. Посля маленькои но горячои дискусіи о тое, шо на

часть конвенціи повиненъ бути выбраный другій прѣдѣлатель, слѣдовало справоздане секретарске. Зъ справозданя того вѣдчитаного ломанымъ рускимъ языкомъ выходило, шо „Соединеніе“ взросло за послѣдныи два роки майже о 2500 членѣвъ (теперъ мае мати 7648 чл.), та шо въ касѣ мае знаходитись понадъ тринайдцять тысячъ долларѣвъ. (Треба знати, шо „Соединеніе“ мае выплатити ще посмертне за 19 людей въ сумѣ \$8.100 и шо на те буде зроблений extra розметъ).

Дальше слѣдувало справоздане надзирателя газеты и книгопечатнѣ, зъ котрого довѣдалисьмо ся, шо при „А. Р. Вѣстнику“ мае заняте 9 людей, зъ котрыхъ о. надзиратель дѣстае \$30.00 платнѣ мѣсячнои, редакторъ \$100.00, а другій вѣдъ 8 до 12.50 тижднево. Говоривъ такожъ о. надзиратель, шо мае \$700.00 готовыхъ грошей въ касѣ.

(Продовжене на другій сторони)

Цѣкаві и пожиточныя вѣдомости про Америку и другія части свѣта.

Зобразъ (на подставѣ творѣвъ „Коклинка“) Микола Подгорецкій

(Конецъ.)

XXX. Сполученія Державы и ихъ коротка исторія.

Сполуч. Державы тягнутъ ся вѣдъ атлантского до тихого океану, а зъ полудня вѣдъ пѣвѣчного Мексико до Канады. Угле и желѣзо находятъ ся всюды въ Спол. Державахъ. Завдяки лагодному климату и свободѣ политической та иредпріемчивости Американцѣвъ, добробытъ и богатство росте тутъ зъ невысказанюою скоростю, а въ наслѣдокъ того эмиграція зъ цѣлого свѣта до Спол. Державъ взмагае ся такожъ, а зъ тымъ и цѣле населене краю... Передъ 100 лѣтями складала ся республика лишъ зъ стейтѣвъ (державъ), числячихъ тогды ледви 4 миліоны мешканцѣвъ, днесъ складае ся вже зъ 42 стейтѣвъ и зъ округа Колумбін, а коли дочисливо до того и найновішій край, якъ Кубу, Флориды и другій островы, то населене Спол. Державъ выноспѣ днесъ около 80 миліонѣвъ мешканцѣвъ.

Першій колоніи (осады) основали Англіицѣ и то въ Вирджіни, опосля прибули Голяндцѣ въ 1613 р. и основали Нью Йоркъ.

Англія панувала надъ всеми тутешними колоніями ажъ до р. 1776, въ котромъ то роцѣ 13 стейтѣвъ збунговало ся проти гнету Англіи, выборили собѣ цѣлковигу независимѣсть и въ той способѣ повстала републи-

ка Спол. Державъ. Каждый стейтъ мае свою власну мѣсцеву конституцію и рлдъ, однакъ все стейты разомъ подлягають испольной конституціи и законамъ Спол. Державъ. Каждый стейтъ мае право выбирати членѣвъ конгресу то есть 3 сенаторѣвъ до сенату Спол. Державъ, а до палаты репрезентантѣвъ по одному послову на каждыхъ 154.325 мешканцѣвъ. Спол. Державы суть отже федераціею (сѣлок) самостоятельныхъ стейтѣвъ, на чолѣ котрыхъ стоить головной зарядъ.

Сенаторомъ може бутъ лишъ той, хто скончивъ 30 лѣтъ жита и бодай 9 лѣтъ е тутешнымъ горожаниномъ, сенаторъ е выбранныи на 6 лѣтъ. Вице-президентъ Спол. Державъ е прѣдѣлательмъ сенату.

Теперъ складае ся конгресъ Спол. Державъ зъ 76 сенаторѣвъ и 325 репрезентантѣвъ (послѣвъ). Кандидатъ на посла муситъ найменше 7 лѣтъ бути тутешнымъ горожаниномъ. Найвысшу власть егзекутивну (выковавчу) мае президентъ выбранныи народомъ на 4 лѣта.

Символомъ (знакомъ) основаня республики Спол. Державъ е черный орелъ, въ клювъ держитъ вѣвъ ленту (стяжку) зъ написомъ: „E pluribus unum“ (зъ многихъ частей одна цѣлѣсть), а наоколо есть только бѣлыхъ звѣздъ на синѣмъ поли, колько е стейтѣвъ. Фана складае ся зъ 13 червоныхъ и бѣлыхъ смугъ, а въ горѣшномъ роцѣ находить ся темно-голубый (санны) чотырокутничъ зъ бѣлыми звѣздами.

XXXI. Головніишіи религія на свѣтѣ.

Хрестіянська	420 миліон. дунѣ.
Буддизмъ	340 „ „
Могамеданська	210 „ „

Браминьска	175 „ „
Приклонник. Конфуція	80 „ „
Сиктонствѣ	14 „ „
Жидѣвска	7 „ „
Фетиніѣвъ и другихъ	180 „ „

XXXII. Армія (войско) Спол. Державъ.

Рекрутѣвъ, добровольцѣвъ, берутъ на 5 лѣтъ. Все спѣсѣбныи до оружія горожане належатъ, почашпи вѣдъ 18 р. жита до 45, до т. зв. миліци (до войска) поодинокахъ стейтѣвъ. Лишь зъорганизованіи войки вѣдбувають вправы. Есть 8 департаментѣвъ (вѣдѣловѣвъ) войсковыхъ; до каждого зъ тыхъ належатъ все роды войска разомъ 25.732 волякѣвъ, а зъ 2.159 офицерамъ въ часѣ спокоеу; зъорганизована миліція складае ся зъ 107.394 воякѣвъ, а 9.505 офицѣровъ. Окрѣмъ того спѣсѣбныхъ до войны резервистѣвъ е до 10 миліонѣвъ.

XXXIII. Коротка всказѣвка для американскихъ Русинѣвъ.

Латиньска пословица каже: „Ubi bene ibi patria“ (де намъ добре, тамъ наша вѣтчина). И тое потверждае практика. Люде, находячы ся въ нуждѣ матеріальной и гнетѣ политичномъ, по цѣломъ свѣтѣ покидають своій рѣдныи край и ваидрують въ свѣтъ за очи, чтобы лишъ могли заробити на кавалокъ хлѣба и забезпечити собѣ або своимъ дѣтямъ красну будущность. Розуміишый народы, якъ Нѣмцѣ, Ирляндцѣ, Французы, Чехи и другій, эмигрують до Америки не такъ дуже зъ великою бѣды, але радше тому, чтобы въ Америцѣ осѣсти стало и тамъ доробити си лучшой будущности чимъ въ старѣмъ краю.

Коли перейдемо ся прим. по Нью Йорку, то бачимо, шо каждая майже чужа народнѣсть выборла собѣ тутъ певне становиско и впливъ, такъ въ торговлѣ и промыслѣ, якъ и въ жито политичномъ. Однѣ лишъ Мало-Русины жиють прим. въ Нью Йорку одишциами, але каждѣвъ зъ нихъ немае знатнѣшного становиска, чи тамъ бизнесу и жадной мужеской руской організації нема, хіба лице одно сестричне братство св. Ольги на горѣ мѣста, бо на долѣ мѣста неможлива жадна самостояна руска організації задля загального зѣнесутя межѣ Русинами.

Коли Русинъ приїде до Америки, то все думае о краю, о давныхъ кумахъ и поминкахъ, шо заробитъ, то шле до краю родинѣ, чи то на сплату догву власного, чи родичѣвъ, чи вѣднѣи пожичае на „слово“ своякамъ, або поручае комуеь тамъ куповати для себе грунтъ. Конецъ концѣмъ звычайно зъ его центѣвъ користае хто иншии, а вѣвъ якъ бувъ, такъ и е бѣднѣмъ, бо прим. татушю догву не сплатили, але еще больше зробили, а готѣвка розѣйшла ся въ кошмѣ, бо „звыченѣ“ грѣш округлий, та самъ вѣдъ себе розкотитъ ся скоро. Въ другѣмъ случаю „братъ собѣ радъ“, и на свою користъ газдуе братовыми центами або грунтомъ, а ты оплачуи податки и иншии краевыи здиретва. Зъ того выходить такъ, шо частина эмигрантѣвъ анѣ ту анѣ въ краю немае нѣчого забезпеченного и на старшій лѣта остае ся якъ на „ледѣ...“ Отже часъ вже разъ опамятати ся многимъ тутъ Русинамъ и больше дбати о себе и о свои дѣти тутъ въ Америцѣ.

„SVOBODA“
(LIBERTY.)
Weekly Paper.

The only little Russian political newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken and is the best advertising medium.

Published every Thursday at Mt. CARMEL, PA. by the „SVOBODA“ Publishing Co.

All communications should be addressed to:

„Svoboda“
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 13.

Предплата річна 2.00
До старого краю..... 3.00

**Всѣ дописи в грошѣ про-
сятъ высылати подъ адресу:**
То „SVOBODA“
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

НАША ГАЗЕТА ВЫХОДИТЪ ШО
ТЪЖДНЯ ВЪ ЧЕТВЕРЬ.

Entered the post office at
Mt. Carmel, Pa. as second
class mail matter.

Купуйте книжки!

Въ редакціи „Свободы“
можна достати слѣду-
ючі книжки:

Канадійска Русь

Написавъ Н. Дмитровъ
Цѣна 10 цит.

Образки зъ Америки.
Написавъ Бузко.
Цѣна 10 цит.

Народный рухъ Ав-
стро-Угорскихъ Ру-
синовъ Ч. І.
Написавъ М. Павлякъ.
Цѣна 15 цит.

Конституція Сполуч.
Державъ Півноч-
ной Америки.
Написавъ Ст. Макаръ.
Цѣна 10 цит.

Де-що про права и су-
ды в Сполуч. Дер-
жавахъ, а особен-
но в державѣ
Пеннелсвенія.
Написавъ д-ръ Юліанъ Чупка.
Цѣна 10 цит.

„Тымко Гаврилюкъ.“
Написавъ Несторъ Дмитровъ.
Цѣна 15 цит.

IV. Оповіданя.
Цѣна 15 цит.

Про відступництво вѣдъ російскаго пра-
вославія и ихъ переслідованя.
Цѣна 10 цит.

(Продовжене від сторони першої)

Справоздане предсѣдате-
ля надзирательной комисіи
п. Метеля було коротке, але
ясне. Вонъ сказавъ, що не
знає вѣчого, бо роблено все
безъ его вѣдомости, а его
пгноровано.

Членъ надзирательной ко-
мисіи п. Юасъ закончивъ
оповѣдане о своѣй дѣяльнос-
ти увагою, чтобы „бізнесо-
выхъ“ до урядовъ не вы-
барити.

Наконецъ выбрано кон-
трольну комисію, котра мала
переглянути книги и пере-
конатись чи все есть в по-
рядку. Комисія тая, зложена
зъ 8 людей, не дала жадно-
го справозданя своєю дѣ-
яльности.

Дня 31. мая пополудни
вѣдчитано поздоровляючі
телеграмы вѣдъ рѣжныхъ
братствъ, а потомъ присту-
плено до нарады надъ вы-
сотою посмертного и дру-
гихъ запомогъ. Посмертне
оставлено давне \$600 за му-
жа и \$300 за жену. За око
урадили платати \$150, за
руку або ногу \$300, за двѣ
руки або ноги \$600, за ка-
льцтва повсталы зъ вну-
трѣшнихъ хворотъ вѣдъ \$50
до 200.

Такожъ ухвалено, що бу-
дутъ платати вмѣсто разме-
ру 75 центовъ мѣсячно.

Рѣвножъ рѣшили жадати
вѣдъ новоступаючихъ чле-
новъ лѣкарскихъ свѣдоцтвъ,
выдруковати статуты в ан-
глийской, русской и словен-
ской мовѣ и вѣдъ статутѣвъ
платити по 10 цит. за штуку.

Третього дня т. е. 1. юнія
рано раджено о газетѣ и
фондѣ резервовѣмъ. После
двогихъ бесѣдъ, в котрыхъ
каждый старався доказати,
что найлѣпше буде, если
газета буде выдаватись на
его плейзъ, уряджено по-
лишити газету в Нью Йор-
ку, а за грошѣ, находячы
ся в фондѣ резервовѣмъ,
купити домъ. Того самого
дня пополудни выбрано ко-
мисію, котра мала ставляти
кандидатовъ на урядниковъ
„Соединенія“. Выборъ той
комисіи якъ и выборъ уряд-
никовъ взагалѣ, бувъ при-
чиною не малого крику и
сварки такъ, что предсѣда-
тель п. Смитъ не могучи
удержати порядокъ и будучи
при томъ нездоровымъ, ува-
живъ за вѣдповѣдне усту-
пити свое мѣсце мѣсто-
предсѣдателю „Соедине-
нія“ п. Гатракови, котрый
и провадивъ засѣданя до

самого конця. После уло-
жена лсты кандидатовъ за-
чалось голосоване, котротре-
вало того самого дня до ве-
чера и на другой день до
полудня. Результатъ голо-
сованя бувъ такий:
Духовный управитель „Со-
единенія“ о. Т. Дамяновичъ,
гол. предсѣдатель о. К. Лив-
ришинъ, мѣстопредсѣд. п.
Ю. Кокайко зъ Passaic, N.J.,
секретарь п. А. В. Бенешъ,
касіеръ п. П. Джмура зъ
Braddock, Pa., контролоръ
п. М. Юасъ зъ Loualhana,
Pa., предсѣдатель надзира-
тельной комисіи о. А. Дзу-
бай, члены надз. комисіи оо.
Гавр. Мартякъ, А. Каминь-
ский и пп. Ю. Голодякъ, И.
Лендель и Мих. Смукотъ.
Записникомъ бувъ выбраный
п. Мешель зъ Yonkers, N.Y.,
але пѣзвѣше зрѣкъ ся сво-
го уряду.

Дальше ухвалено, что кон-
венція мае вѣдбутись за
рѣкъ в Hazleton, Pa., що
предсѣдатель и секретарь
мають дати по \$5.000 бонду
за себе, а касіеръ \$25.000.
Майже цѣле пополудни по-
слѣдного дня раджено надъ
тымъ, чи ухвалити и яку
платню для предсѣдателя,
секретаря, касіера, записни-
ка, предсѣдателя надзира-
тельной комисіи, для тыхъ, що
правили конвенціею бого-
служене и проповѣдъ гово-
рили и т. д. и т. д.

Понезе помимо того, що
на конвенціи втрачено 4
дни, не порѣшено всѣхъ
справъ, ухвалено зрѣбити
невдовзъ засѣдане урядни-
ковъ для сконтрольованя
книгъ секретарскихъ и ка-
сіерскихъ и такожъ порѣ-
шеня скаргъ и прозѣвъ на-
досланныхъ на конвенцію
рѣжными братствами.

Такъ закончилась пята
въ ряду годовна конвенція
„Соединенія“. Загаломъ бе-
ручи була се мабутъ чи не
найбурилѣвѣйша конвенція
той организаціи, а причины
до сего були, по мѣй гадцѣ,
осъ якъ: 1) бракъ програмы,
2) політика деякихъ людей,
або такъ зване „кортешо-
ване“ и 3) нездорѣлость
народа. Що до першого,
то була се абсолютна вина
секретаря та другихъ голов-
ныхъ урядниковъ, але не
такъ зновъ велика, щобъ не
було еѣ можна в своѣй часѣ
направити. Нездорѣлость на-
родна шкодила такожъ кон-
венціи много. Не кажемо
черезъ тое, чтобы на кон-
венціи „Соединенія“ були

самі дураки або сомары,
противно, було тамъ много
людей стачныхъ и розум-
ныхъ, котры коли стали го-
ворити, то варто ихъ було
послухати, якъ примѣромъ
зъ Yonkers, Brooklun и дру-
гихъ мѣсцестей, але нѣ-
где правды дѣти, були
межи делегатами и такъ лю-
де, котры если-бъ были зо-
вѣмъ не приѣхали, были
бы тымъ найлѣпшу при-
слугу конвенціи зрѣбили.
Своимъ нерозумнымъ по-
ступованемъ зрѣбили они
тое, что не одень спокойный
чоловѣкъ хочъ и мае якъ
розумне слово сказати, мов-
чавъ, бо були-бъ его сейчасъ
заглушили, закричали. —
Дальшимъ доказомъ такой
нерозваги декотрыхъ деле-
гатѣвъ було тое, что каждый
хотѣвъ, чтобы на его плей-
зѣ була конвенція, або га-
зета, або примѣромъ тое,
что деякі хотѣли, чтобы ре-
дакторъ, що пише двѣ га-
зеты еще и на шифы або
трены за людьми ходивъ.
Зъ того выходитъ, что бра-
тства повинны дуже уважа-
ти на тое, кого посылають
на конвенцію.

Наибѣгшму однакъ крив-
ду конвенція а и цѣлому
„Соединенію“ зрѣбили тѣ,
что для заспокоєня своихъ
амбіцій крутились сюда-ту-
да, одныхъ хвалили, дру-
гихъ ганьбили, интригова-
ли, розярували одныхъ про-
тивъ другихъ и т. д. Були
навѣтъ пуцены в рухъ
рѣжній вѣсти про старыхъ
урядниковъ (не знаю прав-
дивъ чи нѣ) зъ котрыхъ де-
легаты не дуже добре на-
учились про нихъ думати.

Наконецъ завважати на-
лежить, что се вже друга
конвенція, на котрой дав-
лись чути голоса зъ наро-
да: „не выбарати полюбъ за
урядниковъ.“ Намъ здає ся,
что голоса такой подносатъ
ся не безъ причины. Яка
сему причина, годъ на ра-
зѣ знати, то однакъ певно,
что многы нашы священни-
ки за богато будують на
своимъ достоинствѣ, та не-
разъ думаютъ, что ихъ по-
ступковѣ нѣхто немає пра-
ва критикувати. Тымчасомъ
се неправда. Дальше, свя-
щенники сами роблять роз-
дѣлъ межи собою а наро-
домъ, якъ було примѣромъ
при выборѣ предсѣдателя,
коли голосовано на „духов-
никовъ“ и на „цивилѣ.“ Та-
кій подѣлъ е недобрыи, бо
вѣ „Соединенію“ не повин-

но бути духовниковѣвъ анѣ
цивилѣвъ, але члены, зѣ
рѣжными правами. Не дивно
рѣше, что накопи „духовни-
ка“ блудять в одномъ на-
прямѣ, „цивилѣ“ идуць за
далеко в напрямѣ против-
номъ.

Фактомъ есть, что если
справоздане секретарске и
касіерске правдиве — „Со-
единеніе“ стоить добре; фа-
ктомъ е и то, что на буду-
ще може оно стоити дуже
добре, побираючи вѣдъ чле-
новъ по 75 центовъ мѣсяч-
ного, а якъ стоити буде —
побачимо.

Мы зѣ свои стороны же-
лаемо „Соединенію“ розвою
якъ наибѣльшого, але же-
лали-бъ собѣ и того, чтобы
въ „Соединенію“ було тро-
хѣ больше духа народно-
русского якъ словенщины и
ще дечого.

Неделегаты.

P. S. — Вѣ клівляндской
английской газетѣ „The Leader“
була помѣщена но-
винка про конвенцію „Со-
единенія“, мѣжъ иншими
мѣло тамъ сказано, что о.
К. Лавришинъ зѣоставъ вы-
бранный предсѣдателемъ of
the Greek Cath. Church of
America. Менѣ здає ся, что
такой помылкъ, затемняючы
только понятие Американ-
цѣвъ о насъ, треба-бъ про-
стувати, что однакъ, о скѣль-
ко знаю, до сей поры не було
зроблене.

АМЕРИКАНСКИ НОВИНЫ

Times are no good!

Вѣдъ промышленной кризы
въ 1893 р. не було еще та-
кого зросту промыслу, якъ
теперь. Вѣ каждой галузи
промыслу завважуемо надъ-
звычайный розвѣдъ, котрый
завважѣе ся тымъ, что своего
часу захѣдны фармеры взя-
ли добры грошѣ за збѣже.
За фармерами поѣшли куп-
цѣ и фабриканты. Цѣны то-
варѣвъ подвѣсшили ся, бо
показало ся зѣ всѣхъ сто-
ронъ велике запотребоване.
Купцѣ почали наповняти
свои магазины, а фабрикан-
ты пустили в рухъ свои
фабрики. Рѣвночасно зѣ
большимъ запотребованемъ
товарѣвъ поѣшло и запо-
требоване в силѣ робѣчы и
платня робѣча побѣльшила
ся, хотя и не всюды. Де-
куды робѣтникамъ пріѣшло
ся еи самымъ выборювати,
декуды фабриканты зѣ сво-
ей волѣ подѣдосили. Тѣль-

ко можна вѣ певностию ска-
зати, что платня робѣча нѣ-
где не поднѣсла ся вѣ рѣв-
ной мѣрѣ зѣ доходомъ са-
мыхъ фабрикантовъ, то зна-
чить, что платня робѣча под-
носила ся, хочъ и не завѣсѣ-
лды, вже тогда, коли фа-
бриканты обезпечили собѣ
большій зыскъ и могли вже
де-що кинути больше и ро-
бѣтникамъ. Але суть таки
шапы, де платня значно
зменшила ся, особливо тамъ,
де або уни робѣтничій зов-
сѣмъ не дѣлала, або де дѣ-
лала зовѣмъ слабо.

ЗРѢСТЬ ТРОСТѢВЪ.

Теперѣшній добры часъ
хвалѣть собѣ особливо фа-
бриканты. И не дивно
бо подѣ впливомъ протек-
ціонной системы и при зро-
стѣ машинной продукціи
удаєсь имъ за помощью тро-
стѣвъ тягнути большій зы-
ски, якъ передъ тымъ. Крѣмъ
того фабриканты дивлять
ся в будущее. Вѣ не-
давномъ часѣ завововано
Кубу, а теперъ прилуче
ся Филиппины, отже треба
имъ „стояти на колесни-
цахъ.“ Они мусѣть за тымъ
глядѣти, чтобы и на тымъ
новыхъ земляхъ обезпечити
свои великі зыски не до-
пустивши тамъ чужихъ ка-
питалѣвъ, а навѣтъ, якъ ка-
питалѣсты, мусѣть старати
ся здобувати собѣ новы тор-
ги в старѣй Европѣ. Зѣ
тыхъ причинъ они заклада-
ють тросты, котры имъ зме-
нають кошты продукціи,
особливо черезъ зменшене
коштѣвъ транспорту и зме-
нене персоналу, передо-
вѣсь агентовъ. Такожъ зы-
скають на впроваджѣннѣ но-
выхъ машинъ, котры мають
для фабрикантовъ черезъ те
велике значѣне, что оца-
дкують много людской пра-
цѣ.

ДѢЯЛЬНОСТЬ ТРОСТѢВЪ.

Бесперечно тросты озна-
чаютъ поступъ в продук-
цію. Они суть потрохи ре-
акціею проти теперѣшнихъ
анархистическихъ стосункѣвъ
в продукціи. Черезъ концен-
трацію капиталѣвъ тросты
дають можность перегляду
и спяняють черезъ одно-
цѣльне ведѣне певной галу-
зи промыслу часты кризы.
Тымъ способомъ они упра-
вильнюють продукцію и ро-
блять еи больше постѣйною.
Зѣ другой стороны они у-
биваютъ меншихъ проду-
центѣвъ, а купцѣвъ роблять
чистыми агентами своихъ
великихъ магазинѣвъ. При-

хильники тростѣвъ говорятъ
звычайно зѣ певнымъ задо-
воленемъ, что тросты при-
чипують ся до зменшеня
цѣны товарѣвъ, а до по-
бѣльшеня платнѣ робѣчой.
Тымчасомъ зѣ выимкомъ
двохъ тростѣвъ (Standard
Oil Company и Sugar Trust)
вѣе инши (а есть ихъ по-
сле Yugona W. Holt до 500
крѣмъ agreements и pools)
цѣну товарѣвъ побѣльшили,
деколи и значно. Що до
платнѣ робѣчой то зѣстає
правдой такъжъ що до тро-
стѣвъ, что мы выше ска-
зали.

**ПОЛІТИЧНЕ ЗНАЧѢНЕ
ТРОСТѢВЪ.**

Вѣ остатномъ часѣ демо-
краты почали воювати про-
ти тростѣвъ. Майже вѣ кож-
домъ числѣ большыхъ де-
мократическихъ газетъ можна
подыбати вѣдкі замѣтки про-
ти тростѣвъ. Та о скѣль-
ко мы добре розумѣемо демо-
кратѣвъ, они уживаютъ сво-
ей агитаціи противъ тростѣвъ
якъ выборѣе средство, ма-
ючи на оцѣ будучий выбо-
ры президента. Зѣ другой
стороны мы видимо, что оны
на выборы берутъ грошѣ
вѣдъ тыхъ-же самыхъ тро-
стѣвъ, якъ се донѣла гаєта
„Boston Advertiser“, та
что у стейтахъ, де они за-
конили власть в свои ру-
ки, они спомогають радше
тросты, якъ робучий народъ.
Якимъ примѣромъ до сего
може послужити се, что де-
мократичный гвернеръ зѣ
Айдаго помагавъ тростови
Standard Oil Company роз-
бавити организацію майне-
ровъ зѣ Couer d'Alene. Дру-
гій такий примѣръ маємо
вѣ Арканзасѣ, третій вѣ
Арканзасѣ, четвертый вѣ
Айдаго вѣ Ваднерѣ, де о-
фicerъ поваживъ ся сказати
такой слова: „Я васъ змушу
ити до работы вѣстриями
багнетѣвъ.“

Політичний впливъ тро-
стѣвъ на республиканску
партію есть еще большій,
о чѣмъ каждый знає, хто
хочъ разъ чувъ о томъ,
звѣдки то и зѣ якихъ лю-
дей рекруте ся републи-
канска партія.

**РОБОТНИЧІЙ ПАРЛЯ-
МЕНТЪ.**

Черезъ колька послѣд-
ныхъ лѣтъ була популяр-
на в Канзахъ при власти.
Тамтого року при выборахъ
ихъ побито, а они хотячи
зѣ часомъ зновъ достатись
до ряду, нѣмъ друга пар-
тія почала радати, ухвали-

ДОЖИДАНЕ.

I.

Нема краю безъ народа,
Потока безъ воды,
Тай нема то в свѣтѣ нема
Вѣдъ бѣомѣскои*) вроды.
Все веселы высѣвуютъ,
Жують „чу“ у ротѣ,
Не журятъ ся за поживу
Анѣ о робѣтѣ.
Смѣлы всюда, бистроокы
Мовъ тая гадина,
На все важны, рѣвнодушны
Мовъ дика звѣрина,
Та ко-бъ такий — най-бѣ родились,
Святыми-бъ можъ звати,
А то зловлять — прощайсь зѣ свѣтомъ,
Дармо и благати...
А завзяты та запеклы
Наче-бъ зѣ самои стали,
Чи на зиму, чи на лѣто,
Мовъ тѣи москяль.

II.

Разъ по пейдѣ, вѣ двоухъ выбрались
Газа зѣ „бурдингеромъ“
Черезъ лѣсокъ до мѣсточки
За якимъсь „ордеромъ“
Сонце було ще високо
Якъ вышли изъ дому
Веселенькы, навѣтъ лихо
Не снилось жадному.
Жѣнка вѣ хатѣ порала ся,
А дѣти, якъ дѣти:
— Менѣ „кенды“, менѣ „коня“,
— Я хчу зѣ татомъ пойти!

*) Воимъ — америк. волоцюга.

Ледви, ледви дались дѣти
Намовити вѣ хату,
Та все еще лебѣдѣли:
— Тату, тату, тату!...
Звѣдтамъ вѣ мѣсто щось двѣ милѣ,
Бувало казали,
Закимъ доѣшли вже и зорѣ
Свѣтати почали.
Накупивши что потреба
Вкѣнца покрѣпились,
Якъ то кажуть „для смѣлости“
И домѣвъ пустились.

III.

Чудна нѣчка, мѣсяць свѣтивъ
Зѣ горы на долину,
А тепленькый звѣльна хвѣявъ
Червону калину.
Вже девята перебала
Дѣти все чекали.
— Коли тато, мамо, прійдуть? —
Черезъ сонъ пытали.
Мѣсяць свѣтивъ прехорошо,
Зѣроньки блимали,
Жѣнка ждучи виглядала,
А дѣти вже спали.
Та и не такъ то заснути
Кого давить лихо,
Хто не знає, той не вгада
Що вѣн дѣсь тихо.
Уже гень, гень у пѣвночи
Жѣнка выглядає,
Чудує ся и пытаєсь:
— Чому ихъ немає?
Може вшились, где ночують,
А може... хлипала
И слезами вымывалась,
Спать пошкандибала.

Каждый шелестъ, найменшій стукъ
Еѣ непокоить,
Зрыває ся, бѣжитъ вѣ вѣкно,
По годинѣ стоить.
А тутъ сердце, мовъ молотомъ
Вѣ грудехъ ударяє,
Мовъ-бъ щось страшне вѣщувало
А сказати не знає.
Довго еще мучила ся
Ажъ надъ ранкомъ вснула,
Ажъ тутъ наразѣ стукъ у дверяхъ
Черезъ сонъ почула.
Бѣжить къ вѣкноу — сама „бурдингеръ“
Тай не вѣдчипила...
И нежива коло дверей
Трупомъ повалилась.
Мовъ бы знала нещасная,
Що се ма значити,
Не хотѣла нежизного
Очма бачити.

IV.

Коли лѣсомъ вертали ся
Вже у пѣзну нору,
Зловили го „бомы“ вѣ руки,
Не було оному.
Дармо благовъ нещасливый,
Щобъ помилували,
Не помогло! Таки вбили,
А грошѣ забрали.
Ще того дня, мовъ на диво,
Людей ся зѣбрало,
Вѣ одной хатѣ двоє групѣвъ
Наразѣ спочивало.
А що-жъ дѣти? — спытаєте —
Кругомъ сиротами!
Дармо батька ождали
Що верне зѣ „кендами“...“

ли два важні закони для робітників, котрі з кожного погляду суть дуже поступові. Сі два закони суть такі:

1) Кожда робітничая організація, коли складає ся найменше із 7 хлопців, має право вибирати одного делегата до стейтсови ради для праці і промыслу, на кождых 50 членов. Делегаты вибирають президента, вице-президента, секретаря і підсекретаря. Секретарь з президентом і вице-президентом творять бюро для праці і промыслу. Оден з поміж них єсть комісарем праці, а оден фабричним инспектором. Першій має пенсію \$1500, а другій \$1200.

2) В той самь спосіб єсть зборганізоване товариство рядове майнеров, только, що до сего товариства можуть належати только майнеры.

Значные сых двох законів полягає в томь, що 1) сотворено зовсім клясове заступництво робітників, 2) що только зборганізованай робітничей могут бути заступлені в той рядовой організації. 3) що робітничей могут именовати урядников и их скдаті. Подобнай поступовой законы можемо надбати хіба в Швайцарії и Австраліі.

Сверцо з.

обдерши хлопцв до остатнои сорочки, такь що той з бды мусв вткати аж за море, а новомодный пейзаий шляхтич „мошковой вбры“ влвз за каркь, тогда не було виной рады, якь только взяти ся до чужого гроша, чтобы можна було вести дальше жите на стару моду в тепершних воднозвинах. Зваживши се, що польска шляхта була представителькою польском культуры не лише в дома, але и за границею, а в части такою єсть и тепер; що гордилась нею и неуставно накидала ея Русинам и не перестаете накидати днесь, коли вже заокруглила свою культуру великопаньскими злодьями, то рчч певна, що пановане той кліки вже кончить с.

Пановане той шляхты дальше не можливе. Народь темный и збуожблый, а до того вчню гнетный и понижувачый, вткает за море; мщанство такь само рь нужд и темне, податки великы, в краю неурядок, якь за króla Stanisława; а ти, в котрых у руках власть и кажуть се повинувати ся їй, представляють страшну гниль, бесчестно крадут чужий грбш або злодввв укрявають. То жь слухати злодввв и их опкунвв єсть тяжким грбшом! Прочь зь ним!

Русины — Богу дякувати — 'якось живут и рачимь крокомь посувають ся впередь мимо перешкод з стороны рожныхь ворогов. Однакь найбільшою перешкою єсть оспалость интелігенції (бо в повбтахь ледва одиниць працюють), недовврчивость до власныхь сил, мало цивильнои водваги та занадто партійности. Ось примвромь зь тою завмераючою, нечисленною партією московфильскою нема що напхати ся, бо се в правдивомь слова значбно зрадлики власного народу. Прихвостнв польской політики не мають жадного вильву на народь, а ти, що имь забгає ся клерикальной партіи, найуже разь такую закладають на лєныхь умовах, а найне накидають ся на одиниць або цблй 'партіи людей за те, що в нихь инши перекованя, або що инакте забирають ся до народнои работы, якь имь сподобало ся.

Партія радикальна теперь роздвляла ся; молодой зь посломь до думы державной д-ромь Яросевичомь прилучили ся до партіи соціально-демократичной, а остали провадять дальше не зависиму партію радикальную.

Вагалв партіи в житю якого будь народу суть ознакою жита того народу, однако столько суть добры и пожиточны о сколько працюють для своего народу, кожда по своему. Зьуживане сил на борбу выключно партійну, ослабляє партію, а работь народной нановишкоду. Се повинны памятати ве!

Буковина.

Русины на Буковинв, хоть творять численну болышность населения того маленького краю, суть также покрыв джені через Румунв, якь Русины галицкй через польску шляхту. Отже такь само мусить выборувати собь найменшу дурницю. Ось в. 1897—8 було школь народныхь в Буковинв 349 зь 829 клясами и зь 72.848 учениками, зь того числа на рускй школы принадле-

147 зь 276 клясами и 39.400 учениками, отже покрывдене ясно. Средной школы (гимназій) не мають жадной, не рахуючи новозаснованой мѣшпаной, руско-нѣмецкой, на университетв в Черновцахь мають одну катедру руской словесности, а сего року отримали ще двѣ: пагирского богословия и церковной мовы, отже разомь мають три. Доси Русины мають 10 университетскихь катедр: 7 у Львовѣ и 3 в Черновцахь; зь того принадле на выдвль богословскій 4 (2 у Львовѣ и 2 в Черновцахь), на правничій 3 (у Львовѣ), на философичныхь 3 (2 у Львовѣ и одна в Черновцахь). Всѣхь Русинов, що вчать по университетяхь в Австрія єсть до трийцять.

Угорщина.

Руска интелігенція на Угорщивв благоденствує; водцурала ся простого народу и забгає ся їй бавитись в мадарскихь панков. Правда, вже и тамь єсть одиниць, що прозрввають, але то на разь безь значбня. Выдають ся навѣть двѣ рускй газеты, але доси они зостають щемадарскими. Хоть Русины угорскй живут в дуже некористныхь воднозвинах, то ще не можемо сказати, що они вмерли, хотй урядь мадарскй бажав бы собь того. Доказь на се подаемо зь дать, оголошеныхь урядомь, на подставв конскрипцій зь р. 1880 и 1890. Влвхь Русинов числено:

Комитатъ	р. 1880	р. 1890.
Абау-Торна	543	
Бачь-Варошъ	7.294	9.112
Беревъ	74.021	94.650
Бигарь	466	
Боршодъ	455	350
Земпаниш	30.164	34.610
Мараморощ	106.221	147.474
Саболчъ	1.699	
Сатмаръ	969	1.332
Синьш	16.158	17.930
Угоча	29.976	33.348
Унгь	41.871	53.302
Шарошъ	30.939	39.175
Ракошъ	342.381	430.282

Выходить, що за 10 лѣтъ приросло руской людности 87.902 души, не вчисляючи тыхь тысячв, що выванцували за море. Якь зь одной стороны населене комитатовь переважно рускихь росте численно, такь комитатовь зь малымь числомь Русиновь упадає або цблкомь згинуло (якь в Абауи, Бигарь и Саболчъ). Розумвє ся, що се случене не докладне, бо мадарскй рядь подає фальшивы даты инпихь народностей, хотячи в той спосбь зболышити корвныхь мадаров, а сконтрольовати годь, бо едино рускй даты — консисторскй замѣтки суть не докладны.

Русь російска -- Украина.

„Кіевская Старина“, наукова мѣсячна газета подає, що на Сибири в Томску, Украинцв разомь зь Россіянами водсвяткували свято „роковинь“ Тараса Шевченка. Вечерокь выпавъ удачно. Се, оскільки знаемо, перше свято в память нашого генія-батька на далекихь и холодныхь окривнахь російской державы.

Дня 26. мая (7. червня н. ст.) водсвяткувала цблвсенка урядова и неурядова Россия столѣтній роковины уродження найбільшого російского поэта Александра А. Пушкина. Ал. Пушкинъ ввѣсь славу російского имени на поле письменства в Европу, за жита бувь гоненый и переслдованый за идеалы людскости, свободы и справедливости, вквнци водданный подь надзорь властей и самого царя улягь темной силѣ в закончивь жите в поединку (27. сѣчня 1837).

Вразь зь Россією святкує ту память цблв Славянщина. И мы Русины-Украинци клониво голову передь геніємь російской литературы и бордемь за свободу одиниць та справедливость суспольну, однакь завважаемо, що топ ожиданю свободы в справекливости рядь російскій и его помазанный представитель темной власти не хочуть знати, бо днесь: „Здѣсь барство дакое безь чувства. Божь законъ Иприволо собь насильственной лозой И груду и собственность и время земледвляца

якь сказавъ А. Пушкинъ ще р. 1820 вь своей думѣ: „Дума о деревнѣ“. И мы святкуемо память того великого духа, але рввночасно протестуемо проти гнету и давления иницьхь народовь и нашего рвдного на широкій Украинѣ и подносимо голось проти абсолютизму и царского самодержавія, якь се робить геній А. Пушкинъ, котрого память святкує днесь вся державна Россія — приймаючй нбьбы такожь его поступовство и свободолюбность передь очамь свѣта.

НОВИНКИ.

Взаименъ и пикинь рускихь школярвв вь Шамокинѣ, Па.

Дня 19. с. м. водбувь ся вь шамокинскій школѣ испитъ рускихь школярвв, на котромь явилось чимало родичей дѣтей, щобь прислухатись, чо то они вывчлсь. Родичѣ не пожалували своего труда, бо пересвѣдчили ся, що ихь дѣти подь проводомь такого фахового учителя якь п. М. Бачинскій, вывзались прекрасно зь водповдѣей на запытаны, якй имь завадано зь руского читаня, писаня, численя и релііи. Вь нагороду за ихь пильность о. Ив. Констанкевичъ устроивъ для нихь пікникъ дня 22. за мѣстомь, вь гаю. Не знати, чи знайшовь хто зь прпсутныхь тамь гостей, котрого бь не оборнула радость на видь тыхь маленькихь дѣточокь, коли они выпсввували дробными голосочками рускй пѣснѣ та коли майже кожде зь дѣтей воддеклямувало якійсь стишокъ зь Руданского. За те досталось дѣтямь чимало мороженого, цукорковь и иншого рода ласощвв. Подвбный пікникъ лишить ся на довго вь памяти и старшихь и дѣтей, а тыхь послѣднихь заохотить до пильнншюи науки. Певно, що гостѣ тай дѣти не забудуть нѣ Т. Талпана, нѣ о. Констанкевича, нѣ Дудры и инпихь, котрй вь той день такь сердечно всѣхь обслужували.

Лучиность галицко и угорскихь пытомцвв.

Довѣдуємось зь Львова, що квлькохь угорь рускихь пытомцвв зь унгарского духовного семинара водвдало львовску духовну семинарію, щобь познакомитись зь своимь товаришамь та навязати дружнй зносинь зь своимь братами, сынамь однои матери-Руси. Вь той спосбь молодѣжь угорь-руска зможе познакомитись зь народно-рускимь рухомь вь Галичинѣ та стане и мѣжь угорскими Русинами працювати вь томь напрямѣ, розбуджючи пхь зь довгого сну. Вь молодѣжь силѣ, бо старшй вже пересякль мадарщиною и ипъ выдає ся, що оно такь и повинно бути.

Манна вь пустыни

Манною, перевѣсно Мангу (хлѣбъ зь неба) называли жиды зернисты оловчъ (зерна), котрй они находили вь пустыни на земли, якь вертали зь египецкой неволѣ черезь море червоне. Но треба знати, що и теперь можь часомь знайти вь пустыняхь и степахь велике множество „манн“ по великихь декотрыхь зливвахь (дощахь). Мешканцѣ пустынь збирають ту ману, мелють и почуть хлѣбъ. Но ти зерна не падають зь дощемь, але такой ростугь на земли а именно на каменихь часто растуть росляныи поросты, котрй зь часомь водлѣтають водь каменя, а на дольпной части тыхь рослянь творять ся зерна, котрй якь дозрѣть, водлѣтають и втерь разь зь дощемь заносять ихь неразъ разомь купками, подь назвою „манна.“ Тота манна мусить буть дуже смична, коли жиды еде до сннѣхь лыкають слинку за нею, а найпаче ти, котрымь ся на свѣтѣ не хочь тяжко працювати. Бѣдныи Русинъ не мавь счастья и нухати „маннѣ“ — но за то, хоть горко працює на кавалокъ хлѣба, але солодко зѣсть, а дармодамъ неразъ и свѣгь немилый...

Проворный злодѣй.

На тыхь дняхь ишовъ собѣ спокойно оденъ катол. попъ І. Бірне 28 улицею на Нью Йорку. Вь томь приступає до него одна дѣвчина и скаржить ся, що она заблудила и не знає де находити ся; попъ зачавъ їй выяснати, аж вь томь приступає икйсь панокъ и пытає ся котра година. Попъ вытягнувъ зь кишенѣ золотый зигарокъ и не вслввъ добре подивити ся, бо злодѣй вырвавъ ему зь рукъ и зачавъ утѣкати, але и попъ не спавь, бо пустиль ся вь погонь разомь зь однимь полицменомь, котрй стрѣливъ за „пташкокомь“ и пташокъ самь ставъ, але зигарка вже не мавь при себѣ, видно, що по дорожѣ передавъ згаданой дѣвчинѣ своей снльпичцѣ. Обое „пташенята“ сидятъ теперь вь „холодной“ и покутуютъ за своимь довгй руки.

Справы церковнй.

Зь Угорщины приѣжджає зновь трехь рускихь священниковь до Америки, мѣжь тыми о. Стецовичъ, що бувь минувшого року священникомь вь Йонкерсѣ, Н. Й.

Навернувь ся.

Священникъ російско-православной мисіи зь Bridgerport, Conn. Валогъ (молдпій), що бувь передше увіяцкимь священникомь, покинувъ православіє, а перейшовъ опять до уни. Теперь обявь посаду вь Trauger, Pa.

Посвячене руской церкви вь Plymouth, Pa.

Дня 30. мая с. р. водбулось торжественне посвячене руской церкви вь Плимонтъ, Па. при великомь здвизѣ народа. Чину посвяченя довершилъ о. Ив. Арданъ зь Олифантъ. Па. вь асистенціи оо. Ив. Заклинского и Ив. Богдана. Водповдній до праздника промовы выголосили по рускй веь три священники. Вь походѣ по мѣстѣ взяли участь слѣдующй братства: Бр. св. Володимира, зь Alden, Pa.;

Бр. О. Николая, зь Edwardsville, Pa.; Бр. О. Николая, зь Morgestown, Pa.; Бр. О. Николая и Пр. Дѣвы Маріи зь Плимонтъ, Па. По полудни, послѣ посвяченя церкви, водбувь ся балъ на доходѣ той-жь церкви, а що руска громада вь Плимонтъ, Па. не мала священника, то-жь лишивъ ся тамь нимъ Ив. Заклинскій.

Скринка почтова.

Редакция „Свободы“ узнала за потрѣбне запровадити у себе свѣтжу рубрику т. зв. „скринку почтову“ для выгоды и пожитку читателѣв, подобно другимь свѣтовымь часописямь. Кто зь Т. П. читателѣв хочь засягнути якогь небудь порады чи то правнои, лѣкарской, чи пн, кто хочь доведати ся, якою дорогою ему найтанше ѣхати будь вь Америку, будь до краю, будь до Канады, будь до Бразиліи, тай взагалѣ, если хто хочь що небудь доведати ся, найпише до нашой редакції, а за дармо одстане и знайде водповдѣ надруковану вь „скринцѣ почтовой“ нашой часописи.

Водповдати ся буде подь дѣйсною адресою, або на желане подь змѣненою, або лане на першй початковй буквы имени и назвиска, та мѣсяца замепканы. Початокъ вже днесь робимо.

„СКРИНКА ПОЧТОВА.“

О. М. Львовъ. — На запытань, чи бы вашь свѣтъ П. К. могь удати ся до Спол. Державъ и ту знайти роботу, водповдано слѣдующе: знайти може, бо самотный и молодой, але того нѣтъ вамъ не може запытити. Часомъ и квлькь мѣсяцѣв треба шукати за работою, а часомъ и водъ разь знайде ся. Зь шпотогь сета нема сиче тутъ вь Спол. Державѣ жадныхь людей. длатого и вашь свѣтъ знайшовъ бы ся тутъ межь людьми для него чужими, однакь початокъ може вѣсть зроби и побути до Нью Йорку, а будемо ся старати бути ему вь усмѣхь помбчними.

Петро В. вь J... — Ваше положене узвлядливо и припшлѣть, а даромъ помѣстимо разъ вѣше оголошене.

Сталый предплатникъ: — Двѣцятый ѣтъ (столѣтѣ) значе ся вь ноци зь 31. декабря 1900 р. на 1. января 1901 р.

И. Р. вь Lansford, Pa. — Тѣшитъ насъ дуже, що межь вами молодяныи оказує ся такъ велика охота до читаня и до науки; наша часописъ буде ся вамъ посмѣлѣе точно, а букварь рускй можемо достати вь читальнй олифантскій. Нашѣта на адресу: Rev. John Ardan, P. O. Box 418, Olyphant, Pa.

Завзятый Русинъ вь Ш... — Вашой дописи не можемо помѣстити, понеже вь той спрѣвѣ грає роль особиста урза и приватный интересъ, а не загальныи, тай впрочѣтъ наша редакція нема мѣсца на помбчванє и свѣтлѣхь снльпичѣв.

И. П. вь Д... — О листы зь портретомъ Т. Шевченка наша редакція лездолого не старася и кождий буде могь достати вь редакціи по умѣркованой цѣнѣ.

—1000—

новыхь книжокъ зь старого краю духовныхь, свѣтскихь и научныхь закупила руска читальня вь Олифантъ.

Списъ книжокъ и прѣинѣть выдѣе незадолго.

Адресуется: Rev. J. J. ARDAN, Box 418 — OLYPHANT, Lack. Co., PA

Прекраснй книжочки для дѣтей ико надгорода пильности.

B. Wojszner

1118 Carson Str., S. S. PITTSBURG, PA.

Межи 11 а 12 улицею на Савгъ-Саидѣ, 4 бльоки водь руской церкви єсть штортъ, де можна купати дуже краснй и танй убраня для дорослыхь и дѣтей.

Вь томь штортѣ можна купити на себе все водь ногѣ до головы, ковты, споднѣ, — а якй краснй — капелюхп, сорочки, краватки, шарпетки и инши краснй а дуже танй рччи.

УВАЖАЙТЕ!

Панъ В. ВОЙШНЕРЪ єсть католикъ, справедливый чоловѣкъ, швидлю не знає, за ковтъ не возьме певно \$15 якь водъ коштує \$8.

РОЗМОВИТИ ся можна по рускп, польски и якь хто хочє. До него треба йти безь тлу мача.

КУПУЙТЕ Вь СВОГО, НЕ СПОМАГАЙТЕ ЧУЖИХь, ЖИДОВь, ВО ТО ГАНЬБА. ЯКЪ МАЕТЕ ЩО КУПИТИ, ЙДѢТЬ ДО:

B. WOJSZNER

1118 Carson Str., S. S. PITTSBURG, PA.

Лѣто уже тутъ!

Хто хочє купити найновѣйшюи моды и наилучшюи работы убраня для мужчинь, хлопцвв и дѣтей.

Хто хочє набути всяке бѣле такъ верхне якъ и спде, шапки, капелюхи и др. най иде до великого складу

P. A. STIEF-A

11, 13 & 15 North Oak Str. MT. CARMEL, PA.

У НЕГО МОЖНА ТАКОЖЬ ДАТИ УШИТИ СОВѢ УБРАНЕ, ЯКЕ ХТО ХОЧЄ, А ТОВАРЬ НАЙЛУЧШІЙ НА ЦѢЛЕ МѢСТО.

Де-що цѣкавого.

— Зъ Хинъ вывозятъ за границу рѣчно 11 миліонѣвъ вахларѣвъ. — До теперь Американцѣ выдалъ на войну 150 миліонѣвъ долларѣвъ. — Англійскій парламентъ має 1200 коматъ. — Першій почтовый офісъ отворено въ Паризу въ р. 1672, въ Англии 1581, а въ Америцѣ въ 1710 роцѣ. — Якійсь терпеливый чоловікъ обчяславъ, що чоловікъ моргае повѣками 4 миліоны разѣвъ въ прѣтягу одного року. — Въ Нѣмечинѣ одень годинникарь спорядивъ згарокъ, за котрый ручить, що буде 9.000 лѣтъ добре нти. — Французскій лѣкаръ твердятъ, що яблочникъ (вино зъ яблокъ) хоронить водѣ тифусу. — Публичнй (на улицяхъ) печи находятъ ся въ Японіи, за дуже маленьку заплату може газдыни собѣ тамъ зварити страву и мало що ей коштуе. — Въ морю балтицкомъ майже кожного дня затопляе ся одень корабель. — Чимъ зимвѣйшій е де край, тымъ больше важить тамъ людскій мозогъ. — Славна на весь свѣтъ Испанія не позволяе жидамъ будовати и утримовати божницѣ, крѣмъ того евреѣ не могутъ въ Испаніи стати горожанами (сітizensами) и всегда уважають ихъ тамъ яко чужинцѣвъ.

Hotel HETMAN CHMIELNICKI Alex Halaburda, Mt. Carmel, Pa. Image of a hotel interior.

Коло лігайского дна есть рускій готель, одинокий на цѣле мѣсто рускій готель. Чистенько тамъ, всякій напои, якъ віска, пиво, румъ, темперъ и ин. дуже добра и здоровы. Кто хоче переночувати, знайде тамъ чисте лѣшко и чемну услугу. Ану Русины! Чимъ будемо все ходити по чужихъ людяхъ и за свои гроши по кутать стояти? ...

Dr. F. J. Meek Д-ръ. МИКОЛАЙЧИКЪ Cor. Shamokin and Chesnut str. Одинокий лѣкаръ, славянинъ на цѣле мѣсто. Лѣчить всякі хоробы совѣстно и въ короткомъ часѣ. Особливо незрѣванный лѣкаръ въ справахъ положничихъ. Говорить по англійски, по руски и по польски. Горячо поручаемо сего знаменитого доктора, нашимъ Русинамъ.

ВЕЛИКІЙ И НАЙТАНІШІЙ СТОРЪ ЗЪ ЧЕРЕВИКАМИ НА ЦѢЛЕ МѢСТО. PAJZA STASZCZAK 4 Wallaces Row Ansonia, Conn.

Купуйте книжки! ЕВГЕНІЯ ПРАВДИНА: 1) Новорожденный мессіанизмъ страши доллар и старій свѣтъ (соціал. очеркъ). 2) Правосудіе въ странѣ свободы. 3) Дети народа страны свободы. Цѣна каждой книжки 10 цѣт. зъ пересылкою 12 цѣт. ... W. J. Gable, Oak Str. — Mt. Carmel, Pa.

Гуртовна продажъ (Wholesale) напоѣвъ всѣякого рода — поручаю — KLEMENS LUKASIEWICZ E. Fifth str. Mt. Carmel, Pa.

Lehigh Valley R.R. In Effect May 21, 1899. Пасажерскі трени въ Mt. Carmel до Buffalo, Scranton, Elmira, Wilkes Barre, White Haven, Hazleton, Mauch Chunk, Allentown, Bethlehem о год. 7:18 и 9:40 до полудня; а 12:18 и 4:40 по полудни. ...

Трени до Mt. Carmel. Въ New York-у о год. 8:08 до полудня и 4:10 по полуд. Въ недѣлю о год. 1:00 по полудни. ...

Н О В О С Т Ь ! Чисто американская фирма продаетъ гарнй годинники. За \$3.65 можете достати годинникъ, але самы заплатають почту, а за \$3.95 фирма платитъ сама, ще и ланцюжокъ додае. ...

HENRY FREY PHOTOGRAPHER 421 Lackawanna Ave. Scranton, Pa. Хотель мати красну фотографію, вѣрний портретъ, зайді до того фотографа. ...

СВОЙ ДО СВОГО! Ефремъ Лучковецъ. E. INDEPENDENCE near VINE STR. въ Шамокінъ, Па. — РУСКІЙ ГОТЕЛЬ. — Чистенькій тамъ готель зѣ всякими выгодами. Пиво, вино, віска, темперъ и другі напоѣ все свѣжй и найлѣпшого гатунку. ...

Мэру McKenna (Saloon) 701 Carson str. S. S. PITTSBURG, PA. Нашъ Русины вже добре знаютъ той салонъ. Тамъ пиво смачне, перекуска добра, властвителька чемна, за бароку рускій клеркъ, якъ его называюу Макъ, своимъ наливаетъ великій шклянки. ...

Хто изъ крайновъ Русинѣвъ, Словаковъ, Поляковъ желавъ бы собѣ на весѣляхъ, экскурзіяхъ, баяхъ мати добору музику, най удасть ся на понижшу адресу. Умѣ грати хороши рускій, Словенскій, польскі венгерскій и англійскій танцѣ: СТЕФАНЪ СИВАКЪ (Stefan Siwak) MAYFIELD, PA. P. O. BOX 112.

T. TALPASZ ГЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ — И — ГОТЕЛЬНИЧІЙ 246 Pearl Str. Shamokin, Pa. Недалеко рускойalebани. Image of a man in a top hat.

Добрый вечеръ дружо мой! — Добрый вечеръ, свате! А куда такъ сѣднше? — До Талпаша, брате! ...

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ СТОРЪ ЗЪ УБРАНЕМЪ НА ЦѢЛЫЙ ОЛИФАНТЪ, ПА. Юрія Хляка. Кто хоче мати добре и красне убране, а ще до того за тая грошѣ, то най иде куповати до Ю. Хляка, но най не забуде взяти и грошей зъ собою, бо тамъ все cash. ...

Dr. S. Blumberg, 1716 Carson str. PITTSBURG, PA. Кождй то знае, що въ Америцѣ шукать за такими докторомъ, котрый покѣнчивъ свои науки въ старомъ краю. Д-ръ Блюмбергъ вывчивъ ся за лѣкаря на университетѣ въ Варшавѣ, а зложивши испытъ державный въ Филадельфій о-сѣвъ въ Питсбургу. ...

ЗВѢСТНЫЙ СЛОВЕНСКІЙ АДВОКАТЪ (лоерь) Катлинъ и Некарда (Catin и Nekarada) 309 Broadway NEW YORK, N. Y. Сей адвокатъ выправуе нагороду водѣ компаній, если-бъ котрого зѣ работничѣвъ або убило або покалѣ-чѣло. ...

Юліанъ Копыстанскій (Julian Kopyscianski) 420 W. Pine st. ШАМОКІНЪ, ПА. Перворядный салонъ рускій. — Найлучшй напитокъ можна ту достати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого гатунку, горѣвки досконалі, цитара дуже добры. ...

На протоногара. Осемтымъ оголошуу себе яко кандидатъ на протоногара повѣта Northumberland. Есьмъ зѣ партіи демократичной, а номинація на згаданный урядъ мае водбутись въ юлію. ...

J. VOBKOWSKI ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХОРОНѠВЪ. Вынаймае такожъ керчи на похороны, хрестины и весѣла по дуже низкѣмъ цѣнахъ. Image of a horse-drawn carriage.

Иванъ Глова. JOHN GLOWA (POSTMASTER) Excelsior, Pa. ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR. Всякій потрібнй рѣчи до житя, якъ такожъ убраня майнерскй и звычайнй можна купити. ...

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ Russian Mercantile Co. Ltd. — ВЪ — Shamokin, Pa. 327 Shamokin st. Найбольшій рускій компанічнй сторъ въ Америцѣ. Заложеныи ще въ роцѣ 1839, а теперь побольшеный, украшеный и на ново урядженый. ...

LAUER BREWING CO. въ READING, PA. ЗАЛОЖЕННЫЙ 1866 року. — Вырабляе 25.000 бочокъ мѣсячно. Пиво одного зѣ наибольшихъ броварѣвъ въ Pennsylvania „LAUER BREWING CO.“ есть вольне водѣ всякихъ примѣшокъ, и для того есть найздоровншмъ. ...

Dr. John Szlupas 421 Penn. Ave. SCRANTON, PA. Знаменитый лѣкаръ. Довголетна практика дала ему способность стати добрымъ лѣкаремъ. ...

УВАЖАЙТЕ, БО ИТО ВАЖНЕ! Хто бы мавъ деяке право най не ходити по покутныхъ жидѣвскихъ, такъ званныхъ тлумачахъ, але най удасть ся до правдивого адвоката Виляма Воколека, въ Скрантонѣ. ...

W. Vokolek ATTORNEY AT LAW, 502 Lackawanna Ave. COR. WASHINGTON AVE. Scranton, Pa. Иванъ Глова. JOHN GLOWA (POSTMASTER) Excelsior, Pa. ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR. ...

Теодоръ Федько РУСКІЙ САЛОНЪ Петра Серафима „на повѣмъ мѣстѣ“ въ Шамокінѣ, Па. Где якъ где, але у Серафима то уже можъ найлѣпше забавитись а и порядку склянку пива выпити. ...

Іосифъ Пейко РУСКІЙ ГОТЕЛЬНИКЪ — Cor. Commercial & Franklin Street — въ ШАМОКІНЪ, ПА. Запрошуе всѣхъ Русинѣвъ до себе на свѣже пиво и добору віску. ...

Всюды нѣвѣчить ся правда, Всяды пануе брехня, Въ нашихъ лишь серцяхъ, о брата, Най не повстане всна! Ив. Франко.

Edmund Lemblak (Edmund Lemblak) 13-15 EAST MINE STR. HAZLETON, PA. — коло днів — має салонъ, де можна стати дуже доброй горѣвки, шива и всякихъ напоѣвъ. ...

O. Murdza & Bro's 46. Second st. MT. CARMEL, PA. О. МУРДЗА И БРАТЪ. Сторъ заосмотреный въ найлѣпшій товаръ, спроводжованій вѣрность зъ найпершхъ складѣвъ. ...

Гаврилъ Малнягъ Гуртовный складъ (Wholesale) 20 Market st. SHAMOKIN, PA. Image of a man with a barrel. Мае завсѣгда на складѣ свѣже добре пиво въ великихъ и малыхъ бочѣвкахъ зѣ найлучшихъ броварѣвъ, горѣвки (whiskey) и лѣкеры найлѣпшого гатунку. ...

КАНЦЕЛЯРІЯ АДВОКАТСКА. докторъ правъ Юліанъ Чупка. Полагаджуе всѣ справи судовы въ Америцѣ и въ Европѣ, а спеціально въ Галичянѣ. ...

WILKESBARRE, PA. Въ педѣлю можна розомити ся зѣ д-ромъ Чупкою въ его помещаню 49 Carey str., Wilkes Barre, Pa. РЕСТАВРАЦІЯ И КАВЪРНЯ. * TROMETTER'S * (Тромейтеръ) Cor. Rock & Sunbury str. SHAMOKIN, PA. наиротивъ National Bank. Свѣдана. Обѣды, Вечери. Въ кождомъ часѣ можна достати такъ горячй якъ и зимній перекуски. ...

Учѣте ся, браты мои! И чужому научайтесь, Думайте читайте, И своего не цурайтесь! Т. Шевченко.